

räkna, upptaga i räkningen. *Jag r-r ej, hvad det kostat.* — 4) Beräkna. *Jag r-r, att vi seglat 100 mil.* — 5) (fig.) a) *R. från*, härleda, datera från, t. ex.: *Detta slott r-r sin ålder ifrån medeltiden.* — b) Anse, hålla före, uppskatta. *Han r-s ibland de lärde. Invånarnes antal r-s till två millioner. Jag r-r för en heder, för en ära, att...* *Jag r-r det för intet. Jag skall r. det för ett stort vänskapsprof.* — c) *R. på:* a) *R. på något*, förvandla sig, göra sig hopp, löfte om, t. ex.: *R. på hjälp, understöd; jag r-r ej på att blifva hulpen.* — b) *R. på någon*, lita på, förtrösta sig på honom; vänta sig hjälp af honom; förvänta sig, att han skall infinna sig, o. s. v.

RÄKNANDE, n. 4. Handlingen, då man räknar (för bem. 1 o. 2).

RÄKNEBOK, f. 3. pl. — böcker. Bok, innehållande undervisning i räknekonsten.

RÄKNEBOKSTAF, m. 3. pl. — bokstäfver. Bokstaf, som användes vid räkning.

RÄKNEEXEMPEL, rä'kneä'mp'l, n. 3. Exempel för öfning i något slags räkneseätt.

RÄKNEFEL, n. 3. Fel, som blifvit begånget vid något slags räkning.

RÄKNEKLASS, m. 3. Skolklass, der undervisning lemnas förmåligast i räknekonst, skrifning och räkningars uppsättande. — Äfv. *Räknklass.* [— class.]

RÄKNEKÄMMARE, m. 2. *R-n* kallades fordom ett embetsverk, för hvilket riksskattmästaren stod i spetsen, och hvarur i sednare tider kammarkollegium med flera andra embetsverk hafva utgått.

RÄKNEKNEKT, m. 2. Bok, hvori de allmännast förekommande exempel af intresseräkning finnas uträknade. — Kallas äfv. *Lathund.*

RÄKNEKONST, f. 3. Konsten att så förbinda gifna talstorheter med hvarandra eller afsöndra dem ur föreningen med andra, att en ny talstorhet deraf uppkommer.

RÄKNELIG, a. 2. (föga brukl.) Som kan räknas.

RÄKNELÄRA, f. 1. Lärobok i räknekonsten.

RÄKNEMYNT, n. 3. Fingeradt mynt, bestående blott i en antagen beräkningsgrund, utan präglad representant. *Pund Sterling är ett r.*

RÄKNEORD, n. 3. (gram.) Sådant slags ord, som brukas, för att angifva ett visst antal.

RÄKNESKOLA, f. 1. Se *Apologistskola.*

RÄKNESÄTT, n. 3. Hvarje särskilt förfaringsätt, räknekonsten uppgifver, såsom addition, subtraktion, o. s. v.

RÄKNEVERK, se *Räkenskapsverk.*

RÄKNEVÄRDE, n. 4. Värd, som bestämmes i tal eller siffror.

RÄKNING, f. 2. 1) Räkande. *R. med räknepennningar. R. på fingrarna. Komma med i r-en*, blifva inberäknad, vara med ibland antalet. *Man har ingen r. på dem*, man vet ej, huru stort deras antal är. *Fel i r-en*, se *Räknefel.* — 2) (i räkenskapsväg) a) Omständlig förteckning öfver inkomster och utgifter i penningar eller varor. *Föra r. på något. Sätta, föra på r.*, anteckna i räkenskapsbok. *Hålla r. på inkomster och utgifter.* — b) Förteckning på emottagna föremål med priset utfördt för hvarje särskilt af dem jemte smman af alla posterna. Personel räkning. *Sätta, föra något på ens r. Upptaga, uppsöra något i ens r. Afsluta en r. Betala en r. Hålla r. med någon*, föra löpande räkning, som upptager, hvad man emottager af

och utgifver till en viss person, och som kontrolleras af moträkning eller motbok å hans sida. *Taga på r.*, på kredit, på borgen. *Taga på egen r.*, på en annans r., låta föra något, som man köper, på egen, annans räkning. (Fig.) *Jag tar det på min r.*, jag ansvarar därför. *Göra r. med någon*, genomgå med honom ömsesidiga räkningar, för att finna, hvilkendera har att fordra af den andre och huru mycket. *Göra r. för*, se *Redogöra. Sälja, köpa något för ens r.*, ått någon, i hans namn. *För min r.*, för min del, hvad mig beträffar. *För egen r.*, för sig sjelf, i eget namn. *Det är för er r.*, tillhör er, är ämnadt åt er; är er sak. *Hålla en r. för något*, vara en tacksam, värdera, högakta en för något. *På samma r.*, för samma orsak, t. ex.: *Jag blef stäm'd, och han på samma r.* (Fig. fam.) *Göra upp r-en utan värden*, afgöra, besluta i en sak, utan att inhämta samtycke af den, af hvilken den beror. *Stryka ett streck öfver ens r.*, tillintetgöra ens beräkningar, planer. — 3) Beräkning. *Efter min r. Efter den r-en. Göra sig r. på*, se *Räkna på. Finna sin r. vid*, finna sin fördel vid. *Qvinnors r.*, den beräknade tiden för deras månadsrening.

RÄKNINGSSÄTT, n. 3. Se *Räknesätt.*

RÄNKER, rä'ngk'r, f. 3. pl. (fordom *Ränkor*; isl. *Hreckior*) Svekfulla anläggningar till egen fördel eller andras skada.

RÄNKFULL, a. 2. Som genom ränker söker uppnå sina ändamål.

RÄNKMAKARE, m. 3. — **KERSKA**, f. 1. Ränkfyll menniska.

RÄNN, n. sing. (fam.) Rännande, löpande, spring.

RÄNNA, f. 1. (af *Rinna*) I. 1) Lång, smal fördjupning, hvori vatten eller ett smält ämne rinner. *R-n ur en masugn. R-n i en å*, den djupaste läran deruti. — 2) Af trä hopslagen eller i trä urhåkad fördjupning, till ledning af vatten eller för dess borttrinnande, t. ex. *Qvarn-, Tak-, Pumpränna*, m. fl. — 3) Lång, smal fördjupning, i hvilken ett föremål kan skjutas fram och tillbaka.

RÄNNA, v. n. 2. II. (af *Rinna*; fam.) Löpa, springa; äfv. rida i starkaste fart till anfall vid tornerspel. *R. omkull någon*, springa emot någon så häftigt, att han far omkull.

RÄNNA, v. a. 2. III. (af gamla verbet *Rinda*) 1) Drifva, stöta häftigt. *R. hufvudet emot väggen. R. värjan genom lifvet på någon. Han har ränt en sticka i fingret, i foten*, vid någon häftig rörelse fått en sådan i &c. *R. i'n, ned*, stöta, drifva in, ned. — 2) *R. väf*, se *Varpa*, v. n.

RÄNNADUST, m. 3. (gam.) Se *Spärridande.*

RÄNNANDE, n. 4. 1) Löpande, springande. — 2) Dustring vid tornerspel.

RÄNNARBAN ell. **RÄNNAREBANA**, f. 1. Se *Tornerbana.*

RÄNNGJORD, f. 2. Öfvergjord, som tjänar att förstärka sadelgjorden, att i nödfall ersätta den och att fasthålla sadeltäcket.

RÄNNIL, m. 2. (af *Rinna*) Vatten, som rinner på marken, i en ganska smal och grund fördjupning.

RÄNNING, f. 2. (väf.) Se *Varpning* och *Varp.*

RÄNNKNUT, m. 2. Se *Löpknut.*

RÄNNKULA, f. 1. Gevärs- ell. bösskula, så mycket mindre än kalibern, att flera tagas till hvarje skott.

RÄNNKÄRING, f. 2. (fam.) Käring, som rän-